

Brussel, 11 december 2017
(OR. fr)

15633/17

COAFR 326
CFSP/PESC 1135
RELEX 1106
COHOM 163
COHAFA 109

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 11 december 2017

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 15311/17

Betreft: de Democratische Republiek Congo

- Conclusies van de Raad (11 december 2017)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over de Democratische republiek Congo, die de Raad tijdens zijn 3587e zitting op 11 december 2017 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over de Democratische Republiek Congo

1. Het houden van geloofwaardige, transparante, inclusieve en vreedzame verkiezingen moet een uitweg bieden uit de politieke crisis en zodoende een democratische machtswisseling in de Democratische Republiek Congo (DRC) mogelijk maken, zulks in overeenstemming met haar grondwet, waarbij het aantal presidentiële ambtstermijnen is beperkt, met het politieke Silvesterakkoord, met de bepalingen van resolutie 2348 (2017) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, alsmede met het Afrikaans Handvest inzake democratie, verkiezingen en bestuur.
2. Naar aanleiding van de aankondiging op 5 november van het tijdschema voor de verkiezingen onderstreept de EU dat de regering en de met de organisatie van verkiezingen belaste instellingen, met name de Commission Électorale Nationale Indépendante (CENI) (onafhankelijke nationale kiescommissie), primair verantwoordelijk zijn voor de daadwerkelijke en onverwijld uitvoering van maatregelen en acties die ervoor zorgen dat het tijdschema wordt geëerbiedigd via een geloofwaardig, legitiem, op consensus gestoeld en inclusief proces, met inachtneming van het politiek Silvesterakkoord. Memorerend dat de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, in samenspraak met de Afrikaanse Unie, veelvuldig heeft verzocht om de snelle bekendmaking van een geloofwaardig, op een breed draagvlak rustend tijdschema voor de verkiezingen, acht de EU het van essentieel belang, met name met het oog op de legitimiteit van de met de overgang belaste instellingen, te waarborgen dat de verkiezingsdatum die intussen op 23 december 2018 is vastgelegd, wordt gerespecteerd.

3. De EU veroordeelt met klem de schendingen van de mensenrechten, alsmede de intimidatie van politici van de oppositie, van vertegenwoordigers van de media en het maatschappelijk middenveld en van mensenrechtenverdedigers. Dit optreden is onverenigbaar met de democratische beginselen en de eerbiediging van de in het internationaal publiekrecht verankerde fundamentele vrijheden. De EU beklemtoont dat de grondwet moet worden nageleefd en dat de regering dringend integraal uitvoering moet geven aan de in het Silvesterakkoord vervatte maatregelen ter leniging van de politieke spanning, die nodig zijn om de voorwaarden voor geloofwaardige en inclusieve verkiezingen tot stand te brengen, het vertrouwen tussen de betrokken actoren te herstellen en de politieke spanning weg te nemen; het gaat onder meer om het vrijlaten van alle politieke gevangenen, het beëindigen van ongegronde strafrechtelijke vervolging, het stopzetten van de duplicering van politieke partijen, de persvrijheid en de heropening van gesloten mediakanalen. De EU pleit tevens voor de eerbiediging van de vrijheid van vergadering en van vreedzame demonstratie.

4. In dat verband bevestigt de EU dat zij, in samenwerking met alle Congolese actoren en hun partners, met name de Verenigde Naties, de Afrikaanse Unie, de SADC, de ICGLR, en de Internationale Organisatie van de Francophonie, steun wil verlenen aan geloofwaardige en inclusieve verkiezingen. Bij het verlenen van haar technische en financiële bijstand zal de EU een evaluatie maken van de uitvoering van de in de vorige punten genoemde maatregelen in verband met de toepassing van het Silvesterakkoord, waarop de legitimiteit van de overgang stoelt, maar ook van de eerbiediging van de mensenrechten en de wederopenstelling van de politieke ruimte, alsmede van de maatregelen die noodzakelijk zijn om tot een transparant en inclusief verkiezingsproces te komen, de strikte toepassing van het nieuwe tijdschema voor de verkiezingen, de bekendmaking van een geloofwaardige begroting en een realistisch uitbetalingsplan, de vaststelling van de noodzakelijke kieswetgeving en de betrouwbaarheid van de kieslijsten. De EU zal samenwerken met haar internationale partners, met name in het kader van het gezamenlijke team verkiezingsdeskundigen, dat toegang zal moeten worden verschaft tot de informatie die noodzakelijk is om haar taak te volbrengen, die erin bestaat de uitvoering van het verkiezingsproces, dat ook de volledige participatie van vrouwen omvat, te volgen.

5. De EU sluit zich bij de andere actoren van de internationale gemeenschap, met name de Verenigde Naties, aan inzake hun veroordeling van de misbruiken en ernstige schendingen van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in de DRC, alsmede de schendingen van het internationaal humanitair recht, voornamelijk in de regio Kasaï. De verslechterde veiligheidssituatie in de regio Kasaï, in de regio Tanganyika en in het oosten van de DRC, waaronder vooral vrouwen en kinderen lijden, blijft de EU ernstige zorgen baren. Zij wijst erop dat de Congolese autoriteiten, met name de strijdkrachten van de DRC, primair verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de bevolking. In het kader van de resolutie over Kasaï die door de 35e zitting van de VN-Raad voor de mensenrechten met de steun van de Congolese autoriteiten is goedgekeurd, zal de EU de missie van het door het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten samengestelde team internationale deskundigen uiterst nauwgezet volgen. Deze resolutie verbindt de DRC, die lid is van de Raad voor de mensenrechten, ertoe hun vrije en onbelemmerde toegang te verlenen tot de betrokken documenten, gebieden en personen, en hen in staat te stellen volgens de internationale normen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid te werk te gaan.

De EU stemt tevens in met de steun van de Verenigde Naties aan het onderzoek naar de moord op twee deskundigen van de Veiligheidsraad die in maart 2017 op tragische wijze de dood vonden, en aan het voor de rechter brengen van de verantwoordelijken.

6. De EU looft de cruciale rol die de Stabilisatiemissie van de Verenigde Naties in de DRC (MONUSCO) speelt. Die missie heeft een zware tol betaald bij de aanval van 7 december op Noord-Kivu, toen onder het Tanzaniaanse contingent, de Congolese militairen en de burgers talrijke doden en gewonden vielen. De EU steunt de uitvoering van resolutie 2348, die stoelt op de lopende strategische evaluatie van MONUSCO en met name strekt tot het verbeteren van de maatregelen ter bescherming van burgers en het versterken van haar vermogen inzake beveiliging en logistieke steun voor een geloofwaardig en inclusief verkiezingsproces.

7. De EU is bezorgd over de dramatische humanitaire situatie, die nog wordt verergerd door de politieke crisis. Er bevinden zich momenteel ongeveer 4,1 miljoen ontheemden in de DRC, wat de Verenigde Naties er in oktober 2017 toe heeft aangezet aan de DRC de hoogste prioriteit op het vlak van noodmaatregelen te verlenen. De landen van de regio worden geconfronteerd met een toestroom van vluchtelingen. Voorts hebben 7,7 miljoen Congolezen te kampen met voedselonzekerheid en worden 1,9 miljoen kinderen getroffen door ernstige acute ondervoeding. De EU steunt het inzetten van meer internationale middelen om deze humanitaire situatie het hoofd te bieden. Zij wijst op het primordiale belang van de eerbiediging van de humanitaire beginselen en de noodzaak om de toegang tot de getroffen bevolkingsgroepen te waarborgen in een steeds moeilijker wordende veiligheidscontext.

8. In overeenstemming met eerdere conclusies van de Raad en de verklaring van de VN-Veiligheidsraad, wijst de EU er bij de politiek verantwoordelijken en de leden van de veiligheidstroepen, alsmede bij rechtspersonen, op dat zij individueel verantwoordelijkheid dragen in geval van ernstige schendingen van de mensenrechten, het aanzetten tot geweld, acties of verklaringen die de uitvoering van het politiek akkoord en de organisatie van de verkiezingen volgens het geplande tijdschema belemmeren, en het tegenwerken van een uitweg uit de crisis die op een breed draagvlak rust, vreedzaam is en rekening houdt met de wens van het Congolese volk om zijn vertegenwoordigers te verkiezen.

9. De EU zal steun blijven verlenen aan de Congolese bevolking, die dagelijks voor ernstige sociaal-economische uitdagingen staat. Met het oog op een duurzame oplossing voor de huidige economische en budgettaire crisis, alsmede op rechtvaardige en inclusieve ontwikkeling, roept de EU op tot het structureel hervatten van de dialoog met de internationale financiële instellingen, en tot een beter bestuur, met name via de strijd tegen corruptie, het witwassen van geld en het verduisteren van overheidsmiddelen, die eveneens bijdragen tot sociale, economische en politieke spanningen.

10. De EU vraagt alle Congolese actoren, en in de eerste plaats de Congolese autoriteiten en instellingen, een constructieve rol te spelen in het verkiezingsproces en is in dat verband ingenomen met de steun van externe partners. Zij wijst ook op het belang van de rol van het maatschappelijk middenveld en met name van vrouwen. Een vreedzame uitweg uit de crisis met inachtneming van de geest van consensus omtrent het politiek Silvesterakkoord en de wens van het Congolese volk om zijn vertegenwoordigers te verkiezen, zal bepalend zijn voor de betrekkingen tussen de DRC en de EU.
